

ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ POLSKA ZIELONA SIEĆ SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2024

Działalność **Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć** w roku **2024** była realizowana w ramach następujących programach tematycznych:

- **Fundusze Europejskie dla klimatu**
- **Klimat i Energia / Więcej niż Energia**
- **Sprawiedliwa Transformacja Regionów Węglowych**

Program Fundusze Europejskie dla Klimatu

Dyrektor: Krzysztof Mrozek

Zespół: Anna Krawczyk-Duda, Diana Maciąga, Krzysztof Pietruszewski, Rafał Rykowski, Marta Majka Wiśniewska

Współpracownicy programu w 2024: Julia Jadzińska, Uładzimir Zujeu

Program Fundusze Europejskie dla Klimatu ma na celu zapewnienie finansowania transformacji energetycznej ze środków europejskich. W naszych działaniach monitorujemy, konsultujemy i współtworzymy regionalne, krajowe oraz unijne polityki klimatyczne i środowiskowe, skupiając się na mechanizmach ich finansowania z europejskich funduszy publicznych: polityki spójności, Krajowego Planu Odbudowy, Funduszu Modernizacyjnego, a wkrótce także Społecznego Funduszu Klimatycznego. Jesteśmy obecni w komitetach monitorujących fundusze unijne, gdzie pilnujemy prawidłowości wydatkowania miliardów euro i promujemy najlepsze dla klimatu oraz społeczeństwa rozwiązania.

Najważniejsze osiągnięcia

- Wnieśliśmy merytoryczny wkład do polityki energetycznej, klimatycznej i środowiskowej państwa

Współpracując z partnerami, interesariuszami procesu transformacji energetycznej i administracją na każdym poziomie – od lokalnego i regionalnego, przez krajowy, po europejski – wzmocniliśmy naszą pozycję jako wiodącej organizacji eksperckiej i rzeczniczej w zakresie planowania i finansowania transformacji. W 2024 roku aktywnie uczestniczyliśmy w procesie aktualizacji Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu (akPEiK) – kluczowej mapy drogowej dekarbonizacji Polski. W konsultacjach zgłosiliśmy ponad 100 uwag do dokumentu, na licznych spotkaniach eksperckich przekonywaliśmy administrację do zwiększenia ambicji, a w nieformalnej koalicji NGO wykuwaliśmy rekomendacje strony społecznej. Udało się! Nasz główny postulat, aby akPEiK uwzględniał strategiczną rolę energetyki obywatelskiej i spółdzielni

energetycznych, został przyjęty przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska i będzie uwzględniony w polskim planie transformacji.

Uczestniczymy także w rozpoczętym w 2024 roku procesie przygotowania Planu Społeczno-Klimatycznego (PSK), czyli planu wydatkowania Społecznego Funduszu Klimatycznego, wspierającego najwrażliwsze grupy społeczeństwa dotknięte kosztami transformacji – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zaprosiło nas do grupy roboczej opracowującej PSK. Stworzyliśmy również stanowisko gazowe dla Koalicji Klimatycznej, które zostało następnie przyjęte przez Koalicję. Pozwoliło to na wydzielenie gałęzi gazowej z szerszej kampanii klimatycznej – tym samym doprowadziliśmy do poparcia przez zróżnicowane środowisko organizacji ekologicznych i klimatycznych ambitnych postulatów dotyczących odchodzenia od gazu w Polsce.

Zorganizowaliśmy w Polsce doroczną konferencję koalicji Beyond Gas dla NGO i ruchów klimatycznych z całej Europy oraz reprezentantów USA, Kanady i Mozambiku.

Wzmocniliśmy Koalicję 10%, działającą po to, by polska przyroda była lepiej „zaopiekowana” i by zwiększyć powierzchnię terenów chronionych w Polsce. Staliśmy się w niej kluczowym członkiem grupy organizacji działających na rzecz ambitnego wdrażania unijnego Rozporządzenia o odbudowie zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law). Prowadziliśmy działania informacyjno-komunikacyjne dotyczące NRL skierowane również do grup sceptycznych wobec Europejskiego Zielonego Ładu. Stworzyliśmy brandbook do komunikacji z rolnikami, nakręciliśmy film „W zgodzie z przyrodą”, promujący rolnictwo współistniejące z ochroną różnorodności biologicznej. Bierzymy czynny udział w dyskusji na temat sposobu wdrażania NRL w Polsce, współpracujemy z decydentami i przedstawicielami interesariuszy w tym obszarze. Dbamy, by przedsięwzięcia różnych sektorów gospodarki, w tym także finansowane z funduszy UE, były spójne z celami NRL.

- Zainicjowaliśmy prace eksperckie nad nowym budżetem UE

Wobec zbliżających się negocjacji nowego wieloletniego budżetu UE na lata 2028–2034, zainicjowaliśmy współpracę polskich NGO i ekspertów wokół kształtu polityki spójności – kluczowego katalizatora zielonej transformacji. Nasze postulaty wypracowaliśmy podczas wewnętrznego seminarium PZS. Zostaliśmy przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zaproszeni do zaprezentowania naszych rekomendacji podczas eksperckiego seminarium z udziałem administracji samorządowej, rządowej, partnerów społecznych i gospodarczych oraz Komisji Europejskiej.

Partnerzy projektu

OFOP, PSN, WRZOS, Koalicja Klimatyczna, Koalicja 10%, Koalicja Ratujmy Rzeki, CEE Bankwatch Network, Beyond Gas, Beyond Fossil Fuels

Kluczowe publikacje w 2024 roku

- ["Hooked on gas"](#) - briefing o roli gazu w Krajowych Planach na rzecz Energii i Klimatu (NECP) krajów Europy Środkowo Wschodniej

- [“More Gas on Borrowed Time: Where Europe’s Climate Pledges and Gas Power Plans Collide”](#) - briefing o roli energetyki gazowej w politykach energetycznych wybranych krajów UE
- [„Wyjść poza medialny szum. Publiczne finansowanie wodoru w Europie Środkowo-Wschodniej”](#) - podsumowanie strategii wodorowych Polski, Węgier i Rumunii
- [“Zieleń z odcieniami szarości. Europejski Zielony Ład w kampanii do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.”](#) - analiza programów politycznych polskich komitetów pod kątem polityki energetycznej i klimatycznej
- [“Zasada nieczynienia poważnych szkód środowisku \(DNSH\) w funduszach polityki spójności na lata 2021-2027 – analiza i rekomendacje”](#) - rezultat prac kierowanego przez nas zespołu ds. zasady DNSH przy Komitecie Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027
- [“W zgodzie z przyrodą”](#) – film promujący rolnictwo szanujące różnorodność biologiczną i próbę jej odbudowy w ramach NRL

Stanowiska i apele

- [Stanowisko Koalicji Klimatycznej wobec energetyki gazowej w Polsce](#)

Najważniejsze działania medialne i komunikacyjne

- Start strony [Zielonefundusze.pl](#). To serwis informacyjno-edukacyjny poświęcony funduszom unijnym wspierającym transformację energetyczną i działania na rzecz klimatu. Strona w przystępny sposób tłumaczy zawartość polityki funduszowej, prezentując aktualności, analizy i narzędzia pomagające obywatelom oraz samorządom zrozumieć i skutecznie korzystać z dostępnych środków.
- Komunikacja wokół protestu „GAZ STOP!” na plaży w gdańskich Górkach Zachodnich, w miejscu planowanego morskiego terminala na gaz skroplony (FSRU). O proteście poinformowała m.in. stacja TVN24 BiS
- Śniadanie prasowo-ekspertskie przed wyborami do Parlamentu Europejskiego. Tematem była analiza programów wyborczych.
- Debata na temat polityki środowiskowej, która odbyła się w Collegium Civitas i zgromadziła blisko 80 uczestników – głównie studentów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i aktywistów.

Wybrane publikacje i wystąpienia medialne

- Ziemia na rozdrożu/onet.pl, S. Bujalski, [Zbyt ambitnie czy zbyt naiwnie? Spór o nową politykę klimatyczną UE](#), 31.05.2024, Zasięg: 276 928
- Dzikie życie/onet.pl, [Polska z kluczowym głosem w dyskusji o nowym prawie. Obecnie tracimy miliardy rocznie](#), 14.05.2024, Zasięg: 270 085
- Biznesalert, K. Mrozek, [Mrozek: Zielona Unia z odcieniem szarości, czyli jaki plan na Europę mają europejskie partie](#), 31.05.2024, Zasięg: 276 928
- Wp.pl, Szymon Bujalski, [Eksperti po wyborze von der Leyen: Cofnięcie transformacji byłoby ekonomicznym szaleństwem](#), 26.06.2024, Zasięg: 57 375
- Rzeczpospolita, Aleksandra Beldowicz, Organizacje apelują ws. odbudowy przyrody, 16.05.2024, Zasięg: 136 000

- SMOG.lab/onet.pl, Mateusz Gibała, [Kontrowersyjna metoda wydobycia LNG. "Czas, by Polacy się dowiedzieli"](#), 12.05.2024, Zasięg: 300 201
- Dzień Życie/onet.pl, Stan Barański, [Drogi prąd i drogie ciepło to kryzys kosztów życia. Koalicja Klimatyczna apeluje o ograniczenie roli gazu w transformacji](#), 23. 05. 2024, Zasięg: 312 379
- Teraz środowisko, [Konferencja „Mamy Fundusze Europejskie na spółdzielnie energetyczne! Czas na przyspieszenie!”](#), 24.05.2024, Zasięg: 9 257
- Polskie Radio Program 1, Express Jedyńki, 03.09.2024, Zasięg: 202 000, K. Mrozek o naborze do programu Mój Prąd 6.0
- TVP3 Warszawa, 29.08.2024, Zasięg: 7 127, K. Mrozek o rozwoju energetyki wiatrowej

Wybrane podcasty

- W zielonej sieci, [Jak i o czym rozmawiać z rolnikami](#), 12.08.2024 (Marta Bogacz)
- W zielonej sieci, [Efektywność energetyczna w praktyce](#), 04.12.2024 (Sabina Kozinska)

1. Projekty realizowane w ramach programu

1.1. Kampania Recovery and Cohesion Funds Bankwatch

W 2024 roku po raz kolejny wspieraliśmy kampanię „Recovery and Cohesion Funds” CEE Bankwatch Network, która ma na celu: zwiększenie udziału społeczeństwa w transformacji energetycznej, wykorzystanie transformacyjnego potencjału funduszy unijnych oraz podniesienie świadomości decydentów na temat ambitnych i protransformacyjnych rozwiązań.

Kampania jest skierowana przede wszystkim do instytucji krajowych (zarządzających funduszami europejskimi), instytucji UE (przede wszystkim Komisji Europejskiej), innych NGO i ich koalicji działających w podobnych obszarach (np. Green 10) oraz krajowych i międzynarodowych mediów. W ramach działań w Polsce m.in. uczestniczyliśmy w pracach Komitetu Umowy Partnerstwa na lata 2021–2027 i jego Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa. Kierowaliśmy w KUP Zespołem ds. zasady „nie czyn poważnych szkód” (DNSH), pilotując przygotowanie pierwszej w Polsce oceny jej działania. W Podkomitecie opracowaliśmy i doprowadziliśmy do przyjęcia uchwały wzywającej polską i unijną administrację do wzmocnienia europejskiej zasady partnerstwa.

Jako członkowie Komitetu Monitorującego największy w UE program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021–2027 (FEnIKS), doprowadziliśmy do ograniczenia finansowania paliw kopalnych i wprowadzenia lepszych standardów ochrony przyrody. W KM FEnIKS kierujemy Grupą Roboczą ds. zasady DNSH, w ramach której m.in. zorganizowaliśmy warsztat dla instytucji wdrażających fundusze dotyczący praktycznego stosowania DNSH.

Dzięki wejściu w skład ministerialnej Grupy Roboczej ds. opracowania Planu Społeczno-Klimatycznego współtworzymy program wsparcia najbardziej wrażliwych obywateli wobec wzrostu cen paliw po wejściu w życie systemu ETS-2. Uczestniczyliśmy w pracach ad hoc koalicji organizacji pozarządowych moderowanych przez Instytut Reform – dotyczących aktualizacji Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu (oraz złożyliśmy ponad 100 uwag do tego dokumentu, dzięki którym Ministerstwo Klimatu i Środowiska zwiększyło rolę energetyki obywatelskiej w polskiej transformacji), Społecznego Funduszu Klimatycznego

oraz grupy poświęconej polskiej prezydencji w Radzie UE, moderowanej przez CAN-Europe.

Organizowaliśmy i koordynowaliśmy również działania kilkunastu organizacji wokół rewizji Krajowego Planu Odbudowy. Przy wsparciu licznych NGO weszliśmy do Rady NGO ds. Prezydencji przy Kancelarii Premiera, gdzie mieliśmy wpływ na program polskiego przewodnictwa w Radzie UE.

Aktywnie uczestniczyliśmy także w działaniach międzynarodowych. Nasz wkład znalazł się w publikacjach CEE Bankwatch Network (dot. zasady DNSH, efektywności energetycznej i in.).

Wraz z wiodącymi NGO uczestniczymy w kierowanym przez European Climate Foundation projekcie „MFF Hub” – koalicji pracującej na rzecz dobrego wieloletniego budżetu UE po 2027 roku.

Współtworzymy także europejskie polityki publiczne:

- w ramach Europejskiej Platformy Praktyki Partnerstwa (ECoPP) – w zakresie zasady partnerstwa,
- w ramach Cohesions for Transition (C4T) – w zakresie transformacji energetycznej, a podczas trzech wyjazdów rzeczniczych do Brukseli przekazywaliśmy instytucjom UE nasze postulaty i rekomendacje.

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne: 2000

Osoby prawne: 100

nazwisko koordynatora: Krzysztof Mrozek

źródła finansowania: CEE Bankwatch Network, European Climate Foundation, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (w zakresie dotacji dla członków KM)

1.2. Działania informujące i promujące Fundusze Europejskie wśród organizacji pozarządowych

Projekt realizowany w konsorcjum czterech federacji: OFOP, WRZOS, PZS i PSO. Celem projektu jest zwiększenie świadomości organizacji pozarządowych w całej Polsce na temat różnych form korzystania z Funduszy Europejskich oraz ukazywanie potencjału FE jako wartości pozytywnej dla rozwoju misyjnego i instytucjonalnego NGO.

Działania realizowane przez PZS mają na celu zwiększanie świadomości NGO w zakresie zasad i możliwości finansowania działań realizujących strategię Europejskiego Zielonego Ładu w takich obszarach jak m.in.: rozwój energetyki obywatelskiej, efektywność energetyczna, gospodarka o obiegu zamkniętym, bioróżnorodność, zieleń miejska, edukacja ekologiczna czy sprawiedliwa transformacja rejonów górniczych.

Działania projektowe obejmują:

- koordynację prac grupy eksperckiej (Zielone Komitety),
- prowadzenie Bazy Wiedzy (zielonefundusze.pl),
- publikację podcastów (W Zielonej Sieci) i raportów nt. dostępności Funduszy Europejskich dla NGO przeznaczonych na zieloną transformację,
- organizację webinarów tematycznych, warsztatów regionalnych oraz ogólnopolskiej konferencji „Więcej niż Energia”.

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne - 450

Osoby prawne - 500

koordynatorzy projektu: Anna Krawczyk-Duda, Krzysztof Pietruszewski (Zielone Komitety)

źródła finansowania: Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027

1.3 Uniknąć pułapki gazowej - wzmacnianie kampanii na rzecz odejścia od wykorzystania gazu kopalnego

Celem projektu jest ograniczenie uzależnienia Polski od gazu kopalnego, ponieważ jego dalsze wykorzystywanie zagraża realizacji celów klimatycznych oraz osłabia bezpieczeństwo energetyczne i geopolityczne kraju. W ramach projektu budujemy kompetencje i zapewniamy wsparcie merytoryczne dla polskiego ruchu klimatycznego. Współtworzyliśmy *Stanowisko dotyczące energetyki gazowej*, przyjęte w 2024 r. przez Koalicję Klimatyczną. Bierzemy udział w organizowanych przez koalicjantów szkoleniach, debatach i webinarach skierowanych do ruchu klimatycznego, dziennikarzy i decydentów. Współpracujemy również z międzynarodowymi koalicjami Beyond Fossil Fuels oraz Beyond Gas. W 2024 r. byliśmy współorganizatorami dorocznej konferencji *Beyond Gas* dla ponad 50 przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego z czterech kontynentów, która po raz pierwszy odbyła się w Polsce.

Jesteśmy także współautorami dwóch raportów dotyczących roli gazu kopalnego w politykach klimatycznych i energetycznych wybranych europejskich państw. Wydany przez nas we współpracy z CEE Bankwatch Network briefing [„Wyjść poza medialny szum. Publiczne finansowanie wodoru w Europie Środkowo-Wschodniej”](#) jest pierwszą publikacją wydaną w języku polskim, która podsumowuje najważniejsze informacje o typach i roli wodoru w dekarbonizacji, a przy tym zawiera szereg rekomendacji dotyczących finansowania projektów wodorowych i kierunków polskiej polityki wodorowej.

Prowadziliśmy również działania rzecznicze na poziomie krajowym i międzynarodowym, aby zapobiec subsydiowaniu projektów opartych na paliwach kopalnych oraz kierowaniu wsparcia na fałszywe lub nieefektywne rozwiązania.

Wzięliśmy także udział w konsultacjach kryteriów wyboru projektów w programie priorytetowym „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez wykorzystanie biometanu”, a także kryteriów sektorowych dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021–2027, działanie 2.1 – *Źródła wysokosprawnej kogeneracji*. Złożyliśmy szereg uwag i rekomendacji w konsultacjach KPEiK oraz strategii EBOR dla Polski na lata 2024–2029. Uczestniczyliśmy również w pracach grupy roboczej przy DG ENER w procesie aktualizacji listy projektów PCI.

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne: 100

Osoby prawne: 36

koordynatorka projektu: Diana Maciąga

źródła finansowania: European Climate Foundation

1.4 Nature Restoration Law

Głównym celem projektu jest wzmocnienie i upowszechnienie w Polsce pozytywnego nastawienia do unijnego Rozporządzenia o odbudowie zasobów przyrodniczych (NRL) poprzez działania angażujące, skierowane do szerokiej grupy interesariuszy.

Działania te oparto na trzech filarach:

1. informowanie i komunikacja skierowana do szerokiego grona odbiorców, w tym osób sceptycznie nastawionych wobec NRL,
2. rzecznictwo mające na celu skierowanie strumienia funduszy UE na wsparcie celów NRL w tej i przyszłej perspektywie finansowej (w oparciu o wiedzę PZS i zaangażowanie społecznych członków komitetów monitorujących),
3. budowanie i wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych i aktywistów, w tym sieciowanie i wymiana wiedzy, do pracy na rzecz skutecznego wdrażania NRL, a także do udziału i współdziałania w procesie przygotowania Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych.

Zgodnie z założeniem, projekt kierowany był również do grup sceptycznie nastawionych do Europejskiego Zielonego Ładu i NRL. Zorganizowano dwa warsztaty, podczas których omawiano praktyki agrotechniczne służące zarówno przyrodzie, jak i – w wymiarze ekonomicznym – rolnictwu. Wzięło w nich udział 40 rolników i rolniczek, w tym uczniowie i uczennice technikum branżowego.

W ramach projektu monitorowano także zgodność przedsięwzięć dofinansowanych ze środków UE z celami NRL, tak aby środki były wydawane jak najbardziej efektywnie i nie wspierały działań stojących w sprzeczności z celami rozporządzenia.

PZS dołączył do Koalicji 10% i wspólnie z innymi organizacjami współpracuje na rzecz dobrego wdrażania NRL oraz ambitnych zapisów Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych. W ramach tej współpracy prowadzony jest m.in. usystematyzowany, regularny dialog z podmiotami odpowiedzialnymi za przygotowanie Planu – np. podczas organizowanego 25-osobowego okrągłego stołu.

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne: 144

Osoby prawne: 58

koordynatorka projektu: Marta Majka Wiśniewska

źródła finansowania: European Climate Foundation

Program Klimat i Energia / Więcej niż Energia

Dyrektorka: Alicja Piekarz

Zespół: Monika Jaszcza, Joanna Krawczyk, Justyna Orłowska, Dominik Madej, Agnieszka Kula, Aleksandra Szewczyk

Program koncentruje się na społecznym wymiarze zielonej transformacji i wspieraniu w tym zakresie realizacji i kształtowania polityk klimatycznych. W jego

ramach programu podejmowane są działania rzecznicze oraz edukacyjno-informacyjne związane m.in. z wspieraniem prospołecznych i wrażliwych na obywateli rozwiązań w energetyce (energetyka obywatelska, redukcją ubóstwa energetycznego) czy na rynku pracy - wzmacnianie umiejętności na rzecz zielonej transformacji (green skills).

Najważniejsze osiągnięcia

- Przedstawicielka PZS przewodniczy grupie roboczej ds. umiejętności na rzecz efektywnego wdrażania zielonej transformacji w Komitecie Monitorującym Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027, w zakresie promowania i efektywnego wydatkowania funduszy na zielone umiejętności (green skills). Grupa konsultowała m.in. wybór obszarów tematycznych w projekcie dotyczącym zielonych innowacji społecznych oraz fiskę dotyczącą prognozowania zielonych i cyfrowych kompetencji. PZS nadzorował przygotowanie ekspertyzy dotyczącej monitorowania i katalogowania tych zielonych kompetencji w FERS.
- W ramach programu prowadzone jest stałe monitorowanie funduszy europejskich na lata 2021–2027 oraz KPO pod kątem zakresu wsparcia i rodzajów inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii, a także zakresu wsparcia dla form energetyki zbiorowej, w szczególności społeczności energetycznych.
W 2024 roku realizowane były działania rzecznicze – skierowane przede wszystkim do urzędów marszałkowskich – dotyczące wprowadzenia obywatelskich kryteriów dla spółdzielni energetycznych w naborach projektów w ramach programów regionalnych.
- W konsultacjach Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu PZS zgłosił łącznie 107 uwag do wszystkich dokumentów przedstawionych w konsultacjach, w tym 13 uwag dotyczących rozwoju energetyki obywatelskiej i spółdzielni energetycznych.
- Powstały dwa raporty:
 - „Elektryzujące wspólnoty: transformacja polskiego sektora elektroenergetycznego przez lokalne źródła odnawialne” – przy współpracy z Beyond Fossil Fuels,
 - „Pokolenie Z a zielone umiejętności” – dotyczący postrzegania green skills przez osoby dopiero wkraczające na rynek pracy.
- PZS wraz z innymi organizacjami – m.in. Greenpeace Polska – podpisał apel „Uwolnijmy moc polskiego wiatru!” skierowany do premiera Donalda Tuska, Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz posłów RP, domagający się pilnych zmian w przepisach regulujących lokalizację i budowę lądowych farm wiatrowych w Polsce.
- 25.09.2024 r. opublikowano długo oczekiwany projekt ustawy o inwestycjach wiatrowych.

Partnerzy projektu

Habitat for Humanity Poland, WRZOS, OFOP, Instytut Reform, FEWE, Beyond Fossil Fuels, Instytut na Rzecz Ekorozwoju, partnerzy kampanii Więcej niż Energia

Działania medialne i komunikacyjne

- Promocja raportu „Pokolenie Z a zielone umiejętności”. Jednym z większych sukcesów medialnych w 2024 roku była promocja raportu PZS „Pokolenie Z a zielone umiejętności”. Raport został zauważony w takich mediach jak: Onet.pl, praca.pl, Gazeta Wyborcza, RMF FM, RMF MAXX oraz Antyradio.
- Publikacja i promocja raportu „Elektryzujące wspólnoty: transformacja polskiego sektora elektroenergetycznego przez lokalne źródła odnawialne”. O raporcie napisali m.in.: Onet.pl, praca.pl, Gazeta Wyborcza, RMF FM, RMF MAXX oraz Antyradio.
- Regularnie publikowane artykuły na wiecejnizenergia.pl

Wybrane publikacje i wystąpienia medialne

- Praca.pl, [Pokolenie Z a ekologia – „Zetki” chcą pracować w zielonych firmach. Raport Polskiej Zielonej Sieci](#), 18.06.2024 Zasięg: 600 000
- Praca.pl, [Zielone kołnierzyki – czym jest ten nowy trend na rynku pracy?](#), 31.01.2024, Zasięg: 799 474
- SMOG.lab/onet.pl, M. Gibała, [Pokolenie Z na rynku pracy. Nie dla greenwashingu, tak dla zielonych kompetencji](#), 24.05.2024, Zasięg: 270 085
- TVN24, reportaż „Pójść po(d) prąd” w programie „Rozmowy o końcu świata”, 11.08.2024, Zasięg: 74 155. Ekspertka - Monika Jaszcza

Wybrane podcasty

1. W zielonej sieci, [Spółdzielnie energetyczne: czas na przyspieszenie](#), 01.08.2024 (Michał Zabłocki)
2. W zielonej sieci, [Jak spółdzielnie zmieniają polską energetykę](#), 15.11.2024 (Łukasz Pałucki)

1 Projekty realizowane w ramach programu

1.1. Społeczny wymiar polityki klimatycznej

Projekt obejmował wzmocnienie społecznego wymiaru polityk klimatycznych w Polsce – zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Dotyczył działań wokół przygotowania ambitnych Krajowych Planów na rzecz Energii i Klimatu w sposób partycypacyjny. Wzmacniał zaangażowanie reprezentacji PZS w komitetach monitorujących, przede wszystkim w obszarze rozwoju tzw. zielonych umiejętności (green skills).

Podczas tematycznych warsztatów (m.in. regionalnych) poruszano zagadnienia związane z projektowaniem Społecznego Planu Klimatycznego, łagodzeniem skutków ubóstwa energetycznego oraz wzmacnianiem transformacji energetycznej poprzez prospołeczne rozwiązania i wyszkoloną kadrę.

Partnerzy projektu

Habitat for Humanity Poland, WRZOS, OFOP, Instytut Reform, FEWE, Instytut na Rzecz Ekorozwoju, Fala Renowacji, Rodzice dla Klimatu

Liczba odbiorców
Osoby fizyczne - 150
Osoby prawne - 40
koordynatorka: Alicja Piekarz
źródła finansowania: European Climate Foundation

1.2. Wzmacnianie agendy klimatycznej w nowej perspektywie unijnej i w działaniach nowo wybranych przedstawicieli instytucji

Kluczowymi obszarami tego projektu są wzmocnienie ram realizacji polityk klimatycznych poprzez działania rzecznicze i uświadamiająco-edukacyjne oraz utrzymywanie kwestii klimatycznych wysoko na agendzie strategicznej.

Główne stosowane narzędzia to podnoszenie wiedzy decydentów i przygotowywanie rekomendacji dla nowej perspektywy – skierowanej do powyborczego składu osobowego w instytucjach europejskich i krajowych.

Przygotowana została publikacja „Zieleń z odcieniami szarości” (analiza podejścia do koncepcji Nowego Zielonego Ładu w programach wyborczych polskich partii), która była omawiana podczas śniadania prasowo-ekspertskiego.

Partnerzy projektu: organizacje działające na rzecz projektowania i wdrażania polityk klimatycznych na poziomie krajowym i europejskim, m.in. Can Europe, Koalicja Klimatyczna, Instytut Reform, CEE Bankwatch Network

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 210
- Osoby prawne - 40

koordynatorka projektu: Alicja Piekarz

źródła finansowania: European Climate Foundation

1.3. AGIT (Activation of Young Generation in the Times of Climate Policy Backlash in Central Europe)

W 2024 roku zakończono realizację międzynarodowego projektu edukacyjnego AGIT, skierowanego do młodych odbiorców oraz organizacji pozarządowych. Łącznie odbyło się ponad 100 wydarzeń (warsztatów, sesji edukacyjnych, konkursu filmowego) w czterech krajach – Polsce, Czechach, Słowacji i na Węgrzech – które dotarły do blisko 3000 osób w 37 lokalizacjach. W ramach projektu wypracowaliśmy i opublikowaliśmy serię trzech pionierskich w Polsce scenariuszy zajęć dla młodzieży dotyczących unijnej polityki klimatycznej, tj. Europejski Zielony Ład, Bioróżnorodność i Energia. Scenariusze zostały przetestowane na praktycznych zajęciach w szkołach przez edukatorów z naszych organizacji członkowskich i udostępnione do szerokiego korzystania dla szkół, organizacji społecznych i wszystkich chętnych.

Partnerzy projektu

Uniwersytet Śląski, Klimaticka Žaloba, Uniwersytet Masaryka, Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie, Stowarzyszenie Prawników Agrarnych i Środowiskowych, Friends of the Earth Hungary

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 3000 (ok 200 - 2024 r. działania polskie)
- Osoby prawne - ok. 30

koordynatorka projektu: Aleksandra Szewczyk
źródła finansowania: Komisja Europejska, program CERV

1.4. Więcej niż Energia – ruch społeczny i kampania na rzecz rozwoju energetyki obywatelskiej w Polsce

Celem kampanii Więcej Niż Energia (WNE) jest promowanie korzyści płynących z rozwoju energetyki obywatelskiej oraz budowanie szerokiego poparcia społecznego dla tego modelu. Kampania dąży do wpływania na tworzenie korzystnych regulacji prawnych oraz zapewnienia odpowiedniego finansowania dla społeczności energetycznych, aby mogły one efektywnie działać i rozwijać się. Propaguje rozwiązania z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz efektywności energetycznej jako fundamentów zielonej transformacji, które pozwalają na zmniejszenie emisji i poprawę jakości życia w lokalnych społecznościach.

- W ramach projektu prowadzony jest monitoring i rzecznictwo w obszarze prawodawstwa dotyczącego społeczności energetycznych i innych form zbiorowego, prosumenckiego wytwarzania energii, a także działania na rzecz poprawy przepisów regulujących lokalizację i budowę lądowych farm wiatrowych w Polsce (apel do premiera). PZS wziął udział w konsultacjach Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu — zgłosił łącznie 107 uwag do wszystkich dokumentów przedstawionych w konsultacjach, w tym 13 dotyczących rozwoju energetyki obywatelskiej i spółdzielni energetycznych.
- Zgłoszono również uwagi do nowego systemu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska dla nowych indywidualnych prosumentów, odnoszące się do znacznej nadwyżki produkcji PV w stosunku do mocy sieci.
- Zorganizowano konferencję „Mamy Fundusze Europejskie! Czas na przyspieszenie!” (19.06.2024).
- Przeprowadzono także 8 webinarów oraz 12 warsztatów stacjonarnych (łącznie ponad 500 uczestników) poświęconych energetyce obywatelskiej w różnych regionach Polski.

Partnerzy projektu

160 podmiotów w kampanii “Więcej niż energia”, Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć Energie Cités (PNEC), REScoop.eu, Energy Cities, Friends of the Earth oraz Community Power Coalition, FRIS

Liczba odbiorców:

- osoby fizyczne: ok. 8 000
- osoby prawne: ok. 500

Źródło finansowania: European Climate Foundation, Open Society Foundations
Koordynatorki: Monika Jaszczka, Joanna Krawczyk

1.5. Koalicja na rzecz transformacji energetycznej

Działania podejmowane w projekcie mają na celu skoordynowanie współpracy sektorowej polskich organizacji pozarządowych w obszarze transformacji energetycznej. W budowanej przez nas koalicji na stałe uczestniczy około 30 najaktywniejszych krajowych i lokalnych organizacji ekologicznych. PZS w koalicji zajmuje się wspieraniem dialogu oraz ułatwianiem przepływu informacji i wiedzy między organizacjami.

W 2024 roku zorganizowano dwie serie spotkań – wiosenną, liczącą 10 spotkań, w których wzięło udział łącznie 85 osób z koalicji, oraz jesienną, liczącą 11 spotkań, z udziałem 83 osób. Zorganizowano również dwa zjazdy koalicji – w pierwszym, w kwietniu, wzięło udział ok. 67 osób, a w drugim, we wrześniu, ok. 57.

PZS jest także aktywna w tzw. „Zielonych Komitetach” – grupie ok. 45 osób z ok. 25 organizacji uczestniczących w komitetach monitorujących efektywne wydatkowanie funduszy UE. PZS, jako punkt kontaktowy, współpracowała również blisko z europejską kampanią Beyond Fossil Fuels, której celem jest promowanie rozwoju energii odnawialnej i odchodzenie od wykorzystywania źródeł kopalnych w Europie.

Partnerzy projektu

Ok. 40 polskich organizacji pozarządowych prowadzących działania na rzecz transformacji energetycznej, w tym Beyond Fossil Fuels (BFF), Fundacja InStrat, Polski Alarm Smogowy, Instytut Reform, WWF, CAN Europe, Bankwatch, Koalicja Klimatyczna, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, HEAL, Frank Bold, ClientEarth, Akcja Demokracja, Bankwatch, ECF, RT-ON, Greenpeace oraz ok. 30 ministerstw, samorządów, organizacji branżowych

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 220
- Osoby prawne - 70

koordynatorzy: Dominik Madej, Justyna Orłowska

źródła finansowania: European Climate Foundation

1.6. LIFE Effect

Celem projektu jest poszerzenie wiedzy, zdolności oraz sieci kontaktów społeczeństwa obywatelskiego i kluczowych interesariuszy w odniesieniu do unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji w sektorze transportu drogowego i budynków (ETS 2) oraz Społecznego Funduszu Klimatycznego (SFK). Projekt ma również na celu podniesienie świadomości wśród obywateli UE na temat handlu emisjami i korzyści, jakie może on przynieść. Jesienią 2024 roku rozpoczęto działania projektowe – w listopadzie zorganizowano webinar w formule *train the trainer* dotyczący wdrożenia i skutków ETS 2.

Partnerzy projektu

Carbon Market Watch, European Environmental Bureau, ZERO – Associacao Sistema Terrestre Sustentavel, Asociace Pro Mezinarodni Otazky Zs (AMO), the Green Tank, GermanWatch, Fondazione Think Tank ECCO, Bond Beter Leefmilieu

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 150
- Osoby prawne - 20

koordynatorka projektu: Justyna Orłowska

Źródło finansowania: Komisja Europejska, program LIFE+ oraz Deutsche Bundesstiftung Umwelt

1.7 Projekt Aktywni Obywatele 2022-2024 – Rozwój instytucjonalny

Celem projektu realizowanego w latach 2022-2024 było wzmocnienie instytucjonalne organizacji ukierunkowane przede wszystkim na rozwój jej działań misyjnych, w szczególności działań rzeczniczych i edukacyjnych, realizowanych w ramach poszczególnych Programów merytorycznych organizacji: „Klimat i Energia / Więcej niż Energia”, „Sprawiedliwa Transformacja Regionów Węglowych”, „Fundusze Europejskie dla Klimatu”. Opierały się one na przygotowanym wcześniej Strategicznym Planie Działań na lata 2022-2024. Drugim, kluczowym obszarem było wzmocnienie działań sieciujących, obejmujących współpracę z szeroką paletą partnerów społeczeństwa obywatelskiego.

W ramach projektu zrealizowano ponad 70 inicjatyw, obejmujących także publikację szeregu materiałów wspierających zieloną transformację, w tym przede wszystkim jej wymiar społeczny. W ramach działań sieciujących nawiązano lub rozwijano współpracę z ponad 130 partnerami społeczeństwa obywatelskiego.

Bezpośrednie wzmocnienie instytucjonalne organizacji osiągnięto poprzez zaprojektowanie i wdrożenie nowej struktury zarządzania organizacją, realizację pakietu szkoleń i warsztatów dla zespołu i przedstawicieli organizacji członkowskich, realizację dwóch warsztatów programowych dla organizacji członkowskich wraz z aktualizacją kryteriów przyjmowania nowych członków, zaprojektowanie i wdrożenie nowego systemu zarządzania zasobami informacyjnymi, wdrożenie aplikacji do zarządzania finansami i procesami HR, przygotowanie i wdrożeniu pakietu aktualizacji wewnętrznych polityk, procedur oraz wzorów dokumentacji, stworzenie interaktywnej bazy danych kontaktów współpracy z partnerami społeczeństwa obywatelskiego oraz remont i doposażenie warszawskiego biura organizacji.

W ramach projektu w 2024 realizowano następujące działania:

- zakończono remont i doposażenie biura oraz przestrzeni warsztatowej dla organizacji pozarządowych
- wdrożono nową strukturę zarządzania organizacją
- wdrożony nowy model zarządzania zasobami informacyjnymi organizacji
- przygotowano i przeprowadzono drugi z warsztatów programowych dla organizacji członkowskich - odbył się w Ludwikowie pod Warszawą w dn. 11-12 kwietnia 2024
- przeprowadzono szkolenia indywidualne i grupowe dla członków i członkin zespołu PZS

- zaktualizowano bazę danych kontaktów współpracy z partnerami społeczeństwa obywatelskiego
- prowadzono aktywne działania rzecznicze i edukacyjne zgodnie z misją organizacji

Liczba odbiorców: 25 członkiń i członków zespołu PZS, 20 przedstawicieli i przedstawioelek z organizacji członkowskich i współpracujących, ponad 130 partnerów społeczeństwa obywatelskiego, administracja publiczna na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

Źródła finansowania: Fundusze Norweskie w ramach Programu Aktywni Obywatele– Fundusz Krajowy

Koordynatorki: Anna Krawczyk-Duda, Antonina Iwaszkiewicz

Program Sprawiedliwa Transformacja Regionów Górniczych

Kierownictwo programu: Mateusz Kowalik, Alina Pogoda

Zespół programu: Krzysztof Pietruszewski, Zuzanna Sasiak, Kamil Szewczyk

Celem programu Sprawiedliwa Transformacja Regionów Węglowych jest odejście od wydobywania i spalania węgla w Polsce w sposób, który zminimalizuje negatywne skutki społeczne i ekonomiczne, a jednocześnie stworzy nowe podstawy rozwoju gospodarczego w polskich regionach węglowych przechodzących transformację. Najważniejszym elementem sprawiedliwej transformacji, a także działań PZS w tym obszarze, jest zaangażowanie społeczności lokalnych w planowanie i wdrażanie działań transformacyjnych oraz tworzenie nowych miejsc pracy i alternatywnych gałęzi zielonej gospodarki w regionach węglowych, ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu środowiska naturalnego.

Najważniejsze osiągnięcia

- Jednym z najważniejszych osiągnięć było rozpoczęcie współpracy z Urzędem Miasta Bogatynia oraz interesariuszami regionu Turowa, których zaprosiliśmy na spotkanie z Komisją Europejską podczas Platformy Sprawiedliwej Transformacji w Brukseli w październiku 2024 roku.
- W marcu 2024 roku zorganizowaliśmy debatę samorządową w Katowicach, poświęconą zagospodarowaniu terenów pogórnich. Debatę była okazją do rozmowy o propozycjach zmian legislacyjnych, które ułatwią nowe inwestycje na tych terenach oraz zarządzanie nimi, a także o pomysłach na ich przyszłe wykorzystanie w miastach górniczych.
- We wrześniu 2024 roku zorganizowaliśmy debatę z udziałem decydentów (polityków, przedstawicieli Ministerstwa Przemysłu) oraz szerokiego grona interesariuszy (Urząd Marszałkowski woj. śląskiego, samorządowcy, związki zawodowe, przedstawiciele biznesu, organizacje pozarządowe). Tematem debaty była kontynuacja Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Podczas spotkania wybrzmiała potrzeba kontynuacji FST w województwie śląskim po 2027 roku.
- W raportowanym okresie przedstawiciele Polskiej Zielonej Sieci uczestniczyli w pracach czterech komitetów monitorujących regionalne

fundusze europejskie, koncentrując się na kwestiach klimatycznych, środowiskowych oraz wdrażaniu Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

- W województwie wielkopolskim Polska Zielona Sieć koordynowała działania związane z analizą projektu wodnego mającego na celu przywrócenie stosunków wodnych we wschodniej części regionu. W wyniku tych działań realizacja projektu została odwołana ze względu m.in. na braki proceduralne i merytoryczne.
- Zespół Sprawiedliwej Transformacji wziął udział w webinarze poświęconym temu tematowi, który cieszył się dużą popularnością (ponad 100 uczestników). Podczas spotkania przybliżono ideę sprawiedliwej transformacji regionów węglowych oraz wskazano, jak NGO mogą się angażować i gdzie szukać informacji na temat projektów realizowanych w tych regionach.
- Polska Zielona Sieć regularnie przysyłała decydentom kwartalne briefingi i materiały tezewo-informacyjne, podsumowujące kluczowe informacje dotyczące sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Zawierały one m.in. rekomendacje dotyczące konieczności transformacji regionu Turowa oraz przyspieszenia odchodzenia od węgla w Polsce.
- Opublikowano również raport: „Zaangażowane, kwitujące, w dialogu z tradycją. Pięć społeczności i inicjatyw z Górnego Śląska oraz Wielkopolski Wschodniej”, który przedstawia przykłady działań w duchu sprawiedliwej transformacji, przyczyniających się do zielonego rozwoju w tych regionach.
- Rozpoczęliśmy także projekt Regionalnego Obserwatorium Sprawiedliwej Transformacji 2.0, którego liderem jest Województwo Śląskie. To prawie trzyletni projekt, koncentrujący się na działaniach edukacyjnych i informacyjnych w regionie.
- Zainicjowaliśmy również współpracę z gminą Kleczew, aby zbadać potencjał dekarbonizacji poprzez termomodernizację. Przeprowadziliśmy szczegółową analizę, która stanowi podstawę dalszych działań planowanych na lata 2025 i 2026.

Partnerzy projektu

Komisja Europejska, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, samorządy lokalne regionów węglowych w Polsce, organizacje pozarządowe działające w obszarze sprawiedliwej transformacji, związki zawodowe górników, regionalne izby gospodarcze, Gmina Kleczew, Bankwatch.

Działania medialne i komunikacyjne

- Komunikacja wokół debaty „Czy Polska zawalczy o pieniądze na transformację? Fundusz Sprawiedliwej Transformacji – efekty, wyzwania i przyszłość”, która odbyła się 5 września w Domu Śląskim w Katowicach, zaowocowała licznymi publikacjami medialnymi – zarówno w formie artykułów prasowych, jak i wystąpień radiowych. Debatą zainteresowała się m.in. Polskie Radio Katowice, PAP, onet.pl
- Promocja raportu [Potrzeby edukacyjne i świadomość klimatyczna w szkołach Wielkopolski Wschodniej](#). Jednym z nich była wystąpienie Mateusza Kowalika w Radiu 357. Publikacje zauważył też media branżowe i ekologiczne.

Wybrane publikacje i wystąpienia medialne

- Rzeczpospolita, Alina Pogoda, [Czy regiony węglowe zostaną na lodzie?](#) 02.08.2024, Zasięg: 136 000 Numer wydania: 179 (12940)
- Rzeczpospolita, Alina Pogoda, [Czas rozmawiać z górnikami](#), 06.03. 2024, Zasięg: 136 000, Numer wydania: 55 (12816)
- Onet.pl, [Czy polska zawalczy o miliardy na transformację?](#) 06.09.2024, Zasięg: 44 906
- Res Humana, Piotr Chałubiński, Alina Pogoda, Rafał Rykowski, Zmierzch czarnego eldorado, Numer wydania: 4 (191)
- Spiderweb, [Żegnaj, węglu. Polsce wystarczą cztery kopalnie](#), 26.01.2024, Zasięg: 17 133
- Polskie Radio Katowice, Wiadomości, 05.09.2024, Zasięg: 30 000, O debacie ws. sprawiedliwej transformacji woj. śląskiego
- Polskie Radio Katowice, Wysypisko, 19. 09.2024, Zasięg: 23 000 O debacie ws. sprawiedliwej transformacji woj. śląskiego
- Radio 357, Wiadomości, 23.07.2024, Alina Pogoda o sprawiedliwej transformacji regionów węglowych
- Radio 357, Wiadomości, 04.09.2024, Zasięg: 318 120, Mateusz Kowalik, O raporcie [Potrzeby edukacyjne i świadomość klimatyczna w szkołach Wielkopolski Wschodniej](#)

Wybrane podcasty

- W zielonej sieci, [Na czym polega Sprawiedliwa Transformacja?](#), 25.10.2024, (Krzysztof Pietruszewski)

1. Projekty realizowane w ramach programu

1.1. Wsparcie polskich regionów górniczych w efektywnym wdrażaniu Funduszu Sprawiedliwej Transformacji i zapewnienie kontynuacji programu na poziomie UE

Działania

- publikacja raportu ["Zaangażowane, kwitujące, w dialogu z tradycją. Pięć społeczności i inicjatyw z Górnego Śląska oraz Wielkopolski Wschodniej."](#) Publikacja jest opisem pięciu inicjatyw w duchu sprawiedliwej transformacji, które przyczyniają się do zielonego rozwoju w województwie śląskim i Wielkopolsce Wschodniej.
- organizacja spotkania interesariuszy regionu Turowa z Komisją Europejską w Brukseli,
- działania rzecznicze na rzecz wsparcia transformacji regionu Turowa,
- działania rzecznicze na rzecz kontynuacji Funduszu Sprawiedliwej Transformacji,
- debata samorządowa w Katowicach dotycząca zagospodarowania terenów pogórnich,
- debata dotycząca kontynuacji Funduszu Sprawiedliwej Transformacji,

- udział w posiedzeniach Komitetów Monitorujących w regionach objętych wsparciem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Partnerzy projektu

- NGO zajmujące się sprawiedliwą transformacją regionów węglowych
- regionalne i lokalne samorządy
- Ministerstwa zaangażowane w temat sprawiedliwej transformacji
- Komisja Europejska

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne: 100

Osoby prawne: 50

Koordynatorka: Alina Pogoda

Źródło finansowania: European Climate Foundation

1.2. Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0)

Najważniejsze działania:

- warsztaty edukacyjne (tematy: zagospodarowanie terenów pogórnich, adaptacja miast do zmian klimatu),
- spotkania sieciujące dla NGO (tematy: fundusze europejskie, zielone zawody),
- kampania informacyjna (artykuły prasowe)

Kluczowi partnerzy:

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach, Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy, Górnicza Izba Przemysłowo – Handlowa, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA”, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Związek Zawodowy Górników w Polsce

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne: 94

Osoby prawne: 43

koordynatorka projektu: Alina Pogoda

Źródła finansowania: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

1.3. LIFE AFTER COAL PL – Wdrażanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040

Najważniejsze działania

- Badanie potrzeb edukacyjnych dotyczących świadomości klimatycznej i edukacji klimatycznej w regionie,
- publikacja raportu na temat edukacji ekologicznej w Wielkopolsce Wschodniej,

- opracowanie scenariuszy dla nauczycieli w oparciu o ww. badania oraz najnowszą wiedzę nt. zmiany klimatu z uwzględnieniem lokalnego kontekstu transformacji energetycznej i dążenia do neutralności klimatycznej.
- przeszkolenie edukatorów klimatycznych,
- szkolenia dla nauczycieli z edukacji ekologicznej,
- warsztaty dla uczniów z edukacji ekologicznej.

Kluczowi partnerzy

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Poznański Park Naukowo–Technologiczny, Ośrodek Działań Ekologicznych “Źródła”, Qualio

Liczba odbiorców

- Osoby fizyczne: 665
- Osoby prawne: 16

koordynator projektu: Mateusz Kowalik

Źródła finansowania: Komisja Europejska, Program LIFE+

1.4. REpower the Regions

Opracowanie kompleksowej analizy systemów ciepłowniczych oraz zapotrzebowania na ciepło w gminie Kleczew. Badanie zostanie wykorzystane jako podstawa planu dekarbonizacji ciepłownictwa i chłodnictwa dla gminy Kleczew. Studium odnosi się do planów lokalnych i regionalnych, takich jak regionalny Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji, a także Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kleczew na lata 2023–2038.

Kluczowi partnerzy

CEE Bankwatch Network, Gmina Kleczew: doradca Klimatyczny Tomasz Mroziński, burmistrz Mariusz Musiałowski

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne: 50
- Osoby prawne: 3

nazwisko koordynatorki projektu: Zuzanna Sasiak

źródła finansowania: Komisja Europejska, program LIFE+

Polska Zielona Sieć w mediach 2024

W 2024 roku w mediach pojawiło się 2595 materiałów powstałych z inicjatywy Polskiej Zielonej Sieci lub inspirowanych naszą działalnością (dane: Instytut Monitorowania Mediów). Ponad 900 publikacji ukazało się w serwisach internetowych i prasie drukowanej. Dodatkowo odnotowaliśmy kilkadziesiąt wystąpień radiowych i telewizyjnych.

Byliśmy obecni w najbardziej prestiżowych redakcjach w kraju, takich jak: TVN24, TVP3 Onet.pl, Gazeta.pl, Rzeczpospolita, Radio 357, Radio Nowy Świat, Polskie Radio Program I, RMF FM, Antyradio oraz TOK FM.

Priorytety komunikacyjne w 2024 roku

- **Podcast „W zielonej sieci”**

Kontynuowaliśmy serię podcastów [„W zielonej sieci”](#) poświęconych ekologii i transformacji energetycznej. W 2024 roku opublikowaliśmy 12 odcinków, w których poruszaliśmy tematy związane z wpływem zmian klimatu na życie codzienne, gospodarkę i przyszłość społeczeństwa. Naszym celem było inspirowanie do konkretnych działań na rzecz ekologii i przeciwdziałania zmianom klimatu. Rozmawialiśmy m.in. o oszczędzaniu energii, walce ze smogiem, globalnym ociepleniu czy o znaczeniu bioróżnorodności.

- **Serwisy informacyjne**

Aktywnie prowadziliśmy nasze portale:

- zielonasiec.pl
- wiecejnizenergia.pl
- sprawiedliwa-transformacja.pl
- zielonefundusze.pl

Publikowaliśmy na nich informacje o działaniach PZS, organizacji partnerskich oraz artykuły opiniotwórcze dotyczące m.in. **funduszy europejskich, wspólnot energetycznych** czy **transformacji energetycznej**.

- **Nowa strona: zielonefundusze.pl**

Pod koniec 2024 roku uruchomiliśmy stronę zielonefundusze.pl, której celem jest zwiększenie wiedzy NGO na temat możliwości korzystania z Funduszy Europejskich. Na stronie można znaleźć informacje o naborach, webinary, podcasty, raporty oraz inne publikacje.

- **Relacje z mediami**

Wzmocniliśmy relacje z dziennikarzami i redakcjami zajmującymi się ekologią, zmianami klimatu, energetyką obywatelską oraz sprawiedliwą transformacją. Współpracowaliśmy z dziennikarzami zarówno wielu ogólnopolskich mediów: Gazeta.pl, Rzeczpospolita, Onet.pl, Newsweek, TVN, TVN24 oraz mediami publicznymi.

- **Media lokalne i branżowe**

Utrzymaliśmy silną pozycję także w mediach lokalnych (Bełchatowski24.pl, Śląska Opinia). Szczególnie owocna była współpraca z portalem Slaskaopinia.pl, który regularnie publikuje nasze komentarze i relacje z wydarzeń. Nasze artykuły ukazywał się również w wielu portalach ekologicznych (m.in. chronmyklimat.pl) oraz poświęconych działaniom organizacji pozarządowych (m.in. NGO.pl)

- **Radio**

Nasz głos był słyszalny w wielu rozgłośniach: Tok FM, Radio Nowy Świat, Antyradio, Radio 357 oraz na licznych platformach Polskiego Radia. W audycjach brali udział nasi eksperci m.in. Krzysztof Mrozek, Alicja Piekarz, Mateusz Kowalik, Rafał Rykowski, Alina Pogoda, Joanna Krawczyk oraz Karolina Skórka.

- **Media społecznościowe**

W 2024 roku prowadziliśmy 6 kanałów w mediach społecznościowych: 5 skupionych wokół działań Polskiej Zielonej Sieci — Facebook (2810 obserwujących), Twitter (3365 obserwujących), Instagram (283 obserwujących), LinkedIn (382 obserwujących), YouTube (176 subskrybentów) — oraz profil na Twitterze dotyczący tematu sprawiedliwej transformacji (781 obserwujących).

Najlepsze wyniki udało nam się osiągnąć na Facebooku, gdzie opublikowaliśmy 348 postów (wzrost o 43,2% w porównaniu do 2023 roku), zwiększając liczbę wyświetleń do 669 995 (wzrost o 347%). Najpopularniejszy postem był odcinek podcastu o edukacji klimatycznej z Ewą Romanow-Pękal ([link](#)). W 2024 roku rozwinęliśmy także profil na platformie LinkedIn, zwiększając liczbę obserwujących o 157% w porównaniu do zeszłego roku.

- **Multimedia**

Na naszych stronach i mediach społecznościowych publikowaliśmy nagrania z webinarów i warsztatów. Powodem do dumy był reportaż [„W zgodzie z przyrodą”](#) (autor. Rafał Rykowski), w którym rozmawialiśmy z rolnikami, ekologami i ekspertami o przyszłości rolnictwa w dobie kryzysu klimatycznego i zanikania bioróżnorodności.

Wybrane audycje, artykuły prasowe i portalowe

PORTALE I PRASA

- Dzikie Życie/onet.pl, P. Chałubiński, [Miliardy, których lepiej nie wydawać na gazową pułapkę](#), 21.11.2024, Zasięg: 225 014
- Ziemia na rozdrożu/onet.pl, S. Bujalski, [Zbyt ambitnie czy zbyt naiwnie? Spór o nową politykę klimatyczną UE](#), 31.05.2024 Zasięg: 276 928
- SMOG.lab/onet.pl, M. Gibała, Pokolenie [Z na rynku pracy. Nie dla greenwashingu, tak dla zielonych kompetencji](#), 24.05.2024, Zasięg: 270 085
- SMOG.lab/onet.pl, [Kontrowersyjna metoda wydobycia LNG. "Czas, by Polacy się dowiedzieli"](#), 12.05.2024, Zasięg: 300 201
- Forbes Women, P. Zieliński, [25 Polek, które walczą o lepsze jutro. Lista „Forbes Women”](#), 22.04.2024, Zasięg: 292 624
- Newsweek R. Omachel, [Ile zapłacisz za energię? Podwyżka będzie na pewno](#), 30.06.2024 Zasięg: 356 289
- Biznesalert, K. Mrozek, [Mrozek: Zielona Unia z odcieniem szarości, czyli jaki plan na Europę mają europejskie partie](#), 31.05.2024, Zasięg: 276 928
- Praca.pl, [Zielone kołnierzyki – czym jest ten nowy trend na rynku pracy?](#), 31.01.2024, Zasięg: 799 474
- Gazeta Wyborcza, E.Iwaniuk, Polacy masowo ruszyli zakładać spółdzielnie energetyczne?, 03.04.2024, 78 (10572), Zasięg: 524 000
- Dzikie życie/onet.pl, Stan Barański, [Drogi prąd i drogie ciepło to kryzys kosztów życia. Koalicja Klimatyczna apeluje o ograniczenie roli gazu w transformacji](#), 23. 05. 2024, Zasięg: 312 379
- Wp.pl, [Eksperci po wyborze von der Leyen: Cofnięcie transformacji byłoby ekonomicznym szaleństwem](#), 26.06.2024, Zasięg: 57 375

RADIO

- RMF FM, Audycja o raporcie „Pokolenie Z a zielone umiejętności”. 21.05.2024, Zasięg: 1 041 000
- TOK FM, Majka Wiśniewska (wiceprezeska PZS) o bioróżnorodności, 21.08.2024, Zasięg: 341 000
- Liczne audycje w PR1 (Polskie Radio Program 1)
 - 12.11.2024 – Justyna Orłowska, Zasięg: 334 000
 - 21.05.2024 – Karolina Skórka, Zasięg: 225 000
 - 03.09.2024 – Krzysztof Mrozek, Zasięg: 202 000

Nasi eksperci występowali również na antenach wielu innych stacji publicznych (PR24, PR3, PR4) oraz komercyjnych (radio 357, radio Nowy Świat, radio TOK FM). Mówiono o nas m.in. w programach RMF FM, RMF FM MAXX czy Meloradia

TELEWIZJA

- TVN24, „Rozmowy o końcu świata”, reportaż „Pójść po(d) prąd”, 11.08.2024, Zasięg: 74 155, Monika Jaszczka mówiła m.in. o zaletach spółdzielni energetycznych
- TVP3 Warszawa, 29.08.2024, Zasięg: 7 127. Krzysztof Mrozek wypowiadał się na temat rozwoju energetyki wiatrowej i jej znaczenia w kontekście transformacji energetycznej.